A°. 1841. N°. 237.

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Zondag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is *f* 5 in de drie maanden. —

WOENSDAG 1 DECEMBER.

De prijs der Advertentiën is, van *een* tot *vijf* regels *f* 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Wijze van werken bij den Raad van State.

[M]enigmaal verwonderde men zich over het droe[vig] werk, hetwelk men uit de handen van den Raad [va]n State komen zag. Wetsontwerpen, hoe verward [...]k gesteld, door welke onjuistheden, ja dwaashe[den] soms, opvallend, ondergingen den toets van [he]t kollegie, zonder de verbeteringen te hebben [on]dergaan, welke een oppervlakkige lezer zelf er [...] opmerken kon. Men wist zich dit niet te ver[kla]ren, men vroeg: wat doen dan toch die leden [va]n den Raad van State, de referendarissen bij [de]zelven? Dit vragende, wist men niet *hoe* de [wet]sontwerpen er werden onderzocht; had men het [ge]weten, zoo zou men zich minder hebben ver[wo]nderd over de uitkomsten.

De ongerijmde wijze van werken, namelijk, waar[doo]r schier al wat tot de Nederlandsche regering [be]hoort, zich onderscheidt, is hier in hare niet [all]een nuttelooze, maar schadelijke omslagtigheid [en] kostbaarheid toegepast. Verbeeld u: een ont[we]rp van wet komt in bij den Raad van State; in [plaa]ts nu dat de Raad het stellen zou in handen van [een]der voor het onderwerp meest geschikt geachte [leden], ten einde er op te rapporteren, zoo be[noemt] hij daartoe eene commissie van twee leden, [waar]bij dan een referendaris bij den Raad van [Sta]te, als secretaris fungeert. Nu vergadert die [com]missie: de twee staatsraden gaan over het ont[werp] zitten praten en van hunne alsdan geuite [meeni]ngs en gemaakte aanmerkingen moet de refe[renda]ris, die niet medepraat, een soort van pro[ces-v]erbaal opmaken, hetgeen vervolgens aan de [goedk]euring der twee staatsraden wordt onderwor[pen], en door hen als rapport der commissie in [den] Raad van State wordt overgelegd.

[Kan] men zich nu ongerijmder wijze van werken [voorst]ellen?

Wat eene barmelijke rol, vooreerst, die men hier [den] referendaris laat spelen, bijaldien hij een kun[dig m]an is! Hij moet daar gaan zitten luisteren, [hoe t]wee heeren, misschien zeer oppervlakkig en [zonder] kennis van zake, over een stuk, hetwelk [hij we]lligt uit zeer verschillende oogpunten beschou[wen, e]n geheel onstelselmatig beoordeelen, in het [mi]dden brengen; en daaruit moet hij dan een soort [van] rapport opmaken. Hij fungeert daarbij gevolge[lijk] als bloote klerk, van wien men slechts eenige [be]dreven[h]eid en ervaring in het stellen verwacht. [Zij]ne hoogere bekwaamheid baat hem niets. Zij is [sle]chts geschikt om hem te doen betreuren, dat hij [ni]et liever belast werd met het onderzoek des ont[w]erps en het uitbrengen van een rapport dienaan[g]aande. Immers dan had hij een uitgewerkt, za[m]enhangend, logisch rapport kunnen leveren; nu [ka]n hij slechts aanteekeningen uit welligt zeer on[sa]mhangende aanmerkingen nemen. Heeft men dus een [bek]wamen referendaris, bij min bekwame staats[ra]den, zoo is het eene verkwiste bekwaamheid; is [de] referendaris ongeschikt, zoo kan de uitslag der [beraad]slagingen van de twee staatsraden niet be[hoor]lijk door hem worden voorgesteld.

Daarbij vervalt een groote waarborg voor goed werk: de morele verantwoordelijkheid. Ware één persoon belast met het onderzoek van het ontwerp en het uitbrengen van een rapport over hetzelve, zoo zou de goedkeuring, welke hij daarmede behalen kon, hem ten prikkel strekken, gelijk de blaam, dien hij deswege kon verdienen, hem van achteloosheid afschrikken zou. Aangaande beide is eene commissie altijd onverschilliger.

Hoe oneindig doelmatiger zou men dus niet handelen door het wetsontwerp in handen te stellen van eenen der staatsraden, opdat deze er verslag van deed aan den raad, die er dan over beraadslagen kon. Alzoo zou *één* persoon veel beter het werk verrigten, waartoe er thans *drie* worden gebezigd.

Kunnen nu de leden van den Raad van State dit werk zelven niet af, of meent men dat weinigen daartoe genoegzame bekwaamheid bezitten, welnu, dan behoude men eenige referendarissen bij dien Raad, maar dan zij *hun* ook individuëel het onderzoeken van bepaalde stukken en het rapporteren op dezelve opgedragen.

Buitenlandsche berigten.

ITALIE.

Rome, *15 nov.* Bij eene bekendmaking, in de Latijnsche taal, den 31sten october door den kardinaal secretaris van staat *Lambruschini* gepubliceerd, heeft er thans eene geheele reorganisatie der pauselijke orde van den spoor plaats gehad. De orde zelve is gelijk uit het stuk blijkt, door *Constantinus* den Groote gesticht ter herinnering aan de overwinning op *Maxentius*. De nieuwe decoratie wordt aan een rood lint gedragen, het kruis vertoont in het midden, op witten grond, de beeldtenis van den paus *Sylvester*. De commandeurs dragen het om den hals, de ridders op de linker borst. Het getal der commandeurs is bepaald tot 150, dat der ridders op 300, voor den kerkelijken staat; onbeperkt voor buitenslands. Groot-kanselier is steeds de secretaris der Breven, thans de kardinaal *Lambruschini*. Alle door de pausen *Paulus* III, *Julius* III, *Gregorius* XIII en *Sixtus* V aan particulieren verleende bevoegdheid om die orde uit te deelen is opgeheven. Binnen acht maanden moeten alle legitimatiën ingezonden zijn, en voortaan zal de orde slechts uitgedeeld worden aan zoodanigen welke zich bij de katholische kerk verdienstelijk hebben gemaakt. (*Allg. Zeit.*)

ZWITSERLAND.

Genève, *23 nov.* Hier verkeert alles in den grootsten schrik en verwarring. Het gemeen is in vollen opstand, het vordert eene nieuwe constitutie; en heeft reeds eenen gewapenden aanval op den grooten raad gedaan. Niemand weet hoe de zaak afloopen zal, daar de ontevredene volksmenigte nog niet bevredigd is. (*Köln. Zeit.*)

PRUISSEN.

Coblenz, *27 nov.* De zelfmoorden nemen hier ontzaggelijk toe; eergisteren verhing zich een jongeling; in de nabijheid der stad verdronk zich een soldaat in den Rijn, en schoot zich een jeugdig officier der genie op de schipbrug dood, in het water gevallen werd het lijk door den stroom weggevoerd. Gisteren werd, niet ver van Kapellen het lijk van eenen schoolmeester uit het Nassausche gevonden. (*R. v. M. Z.*)

ENGELAND.

Londen, *27 nov.* De koninklijke brevetten zijn nu uitgegeven, die de geruchten omtrent eene groote promotie bij het leger, de zeemagt en het leger in Oostindië bevestigen. Drie en dertig luitenant-generaals worden daarbij tot den rang van generaal, acht en veertig generaal-majoors tot dien van luitenant-generaal verheven, en zoo vervolgens. Bij de zeemagt zijn, onder anderen, negen admiraals van de witte tot admiraals van de roode vlag bevorderd. Sir *Ch. Hamilton* en sir *G. Cockburn* behooren tot dit getal.

— De uitgestrekte katoenspinnerij der heeren *J. Bartholomew & Comp.* te Barrowfield, bij Glasgow, is dingsdag grootendeels afgebrand, en daardoor eene schade van omtrent veertigduizend ponden sterling veroorzaakt, terwijl bijna vijf honderd personen door deze ramp zonder werk zijn geraakt.

— Een Engelsch ridder der orde van St. Jan van Jeruzalem maakt, door middel der dagbladen, zijne medeleden dier orde, in alle christenlanden, op den tegenwoordigen staat van Palestina en op de laatste gewigtige gebeurtenissen opmerkzaam, door welke dat gewest, van de Middellandsche zee tot aan de oevers der Jordaan, alsmede geheel Syrië, binnen een jaar tijds, door de wapenen van Engeland en zijne bondgenooten onderworpen zijn geworden, terwijl zij nu de eindelijke beslissing van hun lot afwachten. Het doel des briefschrijvers is, dat pogingen aangewend worden om de mogendheden te bewegen, dat zij genoemde landen onder het toezigt en de bescherming der genoemde aloude orde stellen, die mannen van alle erkende christelijke geloofsbelijdenissen onder hare ridders telt en opneemt; waardoor, naar zijn oordeel, de gedurige moeijelijkheden en onderlinge twisten voorgekomen konden worden, die aan het opdragen der kroon van Syrië aan een Europischen prins onafscheidbaar verbonden zouden wezen.

— Brieven uit Hannover beweren, dat de hertogen van *Sussex* en *Cambridge* protest ingediend hebben tegen de benoeming van een raad tot medeteekening met den kroonprins van dat rijk, uit hoofde die benoeming buiten toestemming der agnaten is geschied. Dat protest zou aan de Duitsche bondsvergadering en aan de hoven van Berlijn en Brunswijk medegedeeld zijn.

— Het schijnt dat de ministers, getroffen door de benoeming van den heer *O'Connell* tot lord-mayor te Dublin, hebben ingezien, dat Ierland en de roomsch-katholieken met zachtheid moeten behandeld en middelen beraamd moeten worden om de bestaande klagten uit den weg te ruimen. De ministers willen nu verder gaan, dan de Whigs ooit, uit vrees van onze kerkpartij te mishagen, zouden hebben durven gaan; zij willen beproeven *regtstreeksche diplomatische betrekkingen met Rome aan te knoopen.*

FRANKRIJK.

Parijs, *27 nov.* Gisteren morgen hebben weder talrijke zamenrottingen van misnoegde werklieden op verschillende punten dezer hoofdstad plaats gegrepen, ten gevolge waarvan strenge maatregelen van voorzorg door de autoriteiten zijn genomen.

— De artesiaansche put van Grenelle, van welken men zich niets dan goeds had voorgesteld, begint nu redenen tot vrees in te boezemen, uit hoofde der groote hoeveelheid aarde die zij dagelijks opwerpt, ten gevolge waarvan men berekent dat geheel Parijs, na verloop van slechts twintig jaren, niets dan een afgrond onder zich zou hebben. Aan eene wetenschappelijke commissie is dan ook van hoogerhand het onderzoek opgedragen, of het al dan niet noodig zijn zal die bron weder te sluiten.

— De *Presse* beweerde gisteren, dat de minister het

regt had om den heer *Ledru-Rollin* dadelijk in hechtenis te doen nemen, aangezien gemelde heer niet als gedeputeerde kan worden aangemerkt, zoo lang zijne geloofsbrieven niet door de Kamer onderzocht en in orde bevonden zijn; voegende genoemd dagblad er bij, dat het ministerie, betamelijkheidshalve, van zijn regt geen gebruik zoude maken. Heden ziet men met genoegen dat het *Journal des Débats* een ander gevoelen aankleeft. Volgens dat dagblad, moet de heer *Ledru-Rollin*, krachtens de verkiezing en niet krachtens het onderzoek der geloofsbrieven, als lid der Kamer worden beschouwd, en moeten mitsdien de regten van eenen gedeputeerde van den dag der verkiezing dagteekenen. Voor het overige geven zich de ministeriële dagbladen ongeloofelijk veel moeite om te bewijzen, dat de uitspraak van den jury in de zaak van den heer *Ledru-Rollin* eene algeheele veroordeeling van de door dien gedeputeerde gehoudene aanspraak is.

— Van nu af worden er reeds voorzorgen genomen tot behoud van de rust en goede orde, en wordt de hoofdstad meer dan gewoonlijk door patroeljes doorkruist. Zoodra het regtsgeding *Quénisset c. s.* zal zijn geopend, zal de vergaderzaal van het geregtshof der Pairs door een half bataljon worden bezet, zullen de kasernen door eene buitengewone wacht worden bewaakt, en zal steeds twee derde der bezetting in dezelve vereenigd blijven.

Ter zake van het regtsgeding is in een der organen van de partij der republikeinen, het dagblad *le National*, een betoog geplaatst, hetwelk is aangemerkt als strekkende, om den haat en de verachting der menigte, ten aanzien van het thans bestaande bewind, op te wekken. De verantwoordelijke uitgever van dit blad is dezer dagen deswege teregtgesteld, en, na eene beraadslaging van weinige minuten, *onschuldig* verklaard.

— Men merkt eenige meerdere toenadering tusschen ons kabinet en het Spaansche op. De gezant van dat rijk, de heer *Olozaga*, die sedert drie weken geene de minste gemeenschap met ons kabinet had gehad, heeft thans wederom eene conferencie met den minister *Guizot* gehad. De ministeriële organen kondigen ook aan, dat onze gezant, de heer *de Salvandy*, binnen kort naar Madrid zal vertrekken.

Het plan, om de zaken van Spanje door een huwelijk tusschen de koningin en den oudsten zoon van don *Carlos* te vereffenen, vindt nog altijd bij velen geloof. Zelfs wordt verzekerd, dat dit ontwerp, door den Napelschen gezant te Londen aan het ministerie voorgelegd, aldaar zoo grooten bijval gevonden heeft, dat door lord *Aberdeen* een brief aan *Espartero* is gezonden, ten einde zijne medewerking tot de volvoering daarvan te vragen.

Aan de gisteren door ons medegedeelde tijdingen uit Madrid van 20 dezer, hebben wij slechts weinig verder toe te voegen. *Espartero* zou weldra te Madrid zijn. Inmiddels is het bedroevend, dat de fiskaal, in de eerste audiëntie van het regtsgeding der 12 officieren van de garde, tegen al de beschuldigden de doodstraf heeft geëischt. Het zoude voor den hertog *della Victoria* eene schoone gelegenheid zijn, om na zijne terugkomst te Madrid goedertierenheid te betoonen. Zijne terugkomst zal het teeken wezen, dat in Spanje de rust volkomen is hersteld. Dientengevolge zouden nieuwe offers, langer bloed vergieten, noodeloos zijn. De Cortes zullen door wijsselijk gecombineerde wettelijke bepalingen de hand weten te leggen aan het werk der bevrediging van het land. Spanje heeft niets anders noodig dan goede wetten en een goed bestuur.

— De policie doet tegenwoordig al de groote booswichten, die in hare handen vallen, door middel van de Daguerreotype portretteren, om, wanneer zij later, na ontslag en verloop van straftijd, evenwel onder opzigt moet blijven, aan al de commissarissen en ambtenaren van justitie en policie er een exemplaar van toe te zenden, in stede van het anders al te omslagtig en toch veel gebrekkiger middel van signalement. Had *Daguerre* ooit kunnen denken, het met zijne uitvinding nog dien weg zou zijn ingegaan.

BELGIE.

Brussel, 28 *nov.* De Kamer der Volksvertegenwoordigers heeft gisteren wederom eene zeer korte zitting gehad. De regering heeft daarin drie wetsontwerpen aangeboden, het eerste om voor de dienst van 1842 het contingent op 10,000 en het effectieve leger op 30,000 man te bepalen; het tweede strekkende tot verandering van de namen der grenskantoren, langs welke de Pruissische steenkolen, over de Luxemburgsche grenzen komende, zullen mogen worden ingevoerd; en het derde to[illegible] van een krediet van 270,000 franken voor [illegible]ter exploitatie van den ijzeren spoorweg voor de loopende dienst. Al deze drie voorstellen zijn naar de daartoe bestemde commissiën verzonden. Vervolgens heeft de Kamer zonder discussie met eenparigheid van stemmen aangenomen het wetsontwerp, waarbij de uitvoer van aardappelen en aardappelenmeel tot 1 julij 1842 verboden wordt. Nog heeft de Kamer in dezelfde zitting besloten tot het in overweging nemen van het voorstel van den heer *van den Bossche*, betreffende een nieuw stelsel voor den omslag der belastingen; het voorstel werd mitsdien naar de afdeelingen verzonden. Aanstaanden donderdag zal de Kamer over het budget van wegen en middelen beraadslagen.

— De heer *Dujardin* is uit 's Gravenhage alhier teruggekomen.

— De zaakgelastigde van den generaal *van der Meeren* en de uitgever van het anti-revolutionaire dagblad *de Lynx* zijn dezer dagen almede in verzekerde bewaring gesteld.

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 29 *nov.* In den afgeloopen nacht, omstreeks een ure, is [illegible] van den tapper *H. P. Harmsen*, in de Warmoesstraat en hoek van de St. Annastraat, een brand ontstaan, welke spoedig dermate hevig werd, dat het geheele gebouw in vlam stond en er hoegenaamd niets kon gered worden. Nadat het huis gedurende een uur gebrand had, is hetzelve ingestort, waarbij geene ongelukken hebben plaats gehad. Achttien spuiten zijn werkzaam geweest, doch men heeft niet spoedig water kunnen geven, doordien twee of drie slangen verbrand zijn. De belendende huizen hebben weinig door het vuur geleden.

's Gravenhage, 27 *nov.* Z. M. de koning is heden middag uit Tilburg in deze residentie teruggekeerd.

— Heden is alhier, na eene langdurige ziekte, overleden, de heer *A. le Clercq*, ridder der orde van den Nederlandschen leeuw, kommandeur der orde van het legioen van eer, van *Karel III* van Spanje, en van de Nichan Iftihar van Turkije, secretaris-generaal van het departement van buitenlandsche zaken; een man, die wegens zijne regtschapenheid, uitgebreide kennis en door langdurige ondervinding verkregene bekwaamheden, algemeen geacht was. De koning en het vaderland verliezen in hem eenen getrouwen en verdienstelijken ambtenaar.

's Gravenhage, 28 *nov.* De inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt maakt bekend, dat zoodanige Nederlanders, 20—25 jaren oud, welke genegen zijn om als apotheker van de 3de klasse bij het op te rigten hospitaal der marine te Willemsoord te worden aangesteld, zich bij verzoekschrift op zegel en na bekomen antwoord in persoon aan genoemden inspecteur hebben te vervoegen, met overlegging van bewijzen van ouderdom, ongehuwden staat, voldane dienstpligtigheid, studiën, bekwaamheid, gedrag en ligchaamsgesteldheid. Na aflegging van een vergelijkend examen zullen zij mogen mededingen naar eene benoeming, aan welke de rang van 2de luitenant, een jaarlijksch traktement van ƒ 650 en vrije inwoning in het hospitaal, of ƒ 700 zonder inwoning, is verbonden.

— In den avond van den 24sten dezer is te Tilburg het huis en de lakenfabrijk, als mede de winkel van manufacturen en kruidenierswaren van den heer *Adriaan Tuurlings*, eene prooi der vlammen geworden; zijnde door dat ongeval een veertigtal huisgezinnen zonder werk en broodwinning.

Maastricht, 27 *nov.* Heden morgen ten 9 ure hebben Hunne Exc. de ministers van binnenlandsche zaken en van financiën onze stad verlaten, niet om zich over Nijmegen naar 's Gravenhage te begeven, gelijk aanvankelijk was aangekondigd, maar om zich te begeven naar Brussel, alwaar zij conferenciën met de Belgische ministers zullen hebben, betreffende de definitieve beslechting der tusschen Holland en België nog aanhangige financiële kwestiën.

Batavia, 4 *aug.* Uit Buitenzorg schrijft men van 31 julij het volgende: „Gisteren namiddag trof deze plaats een ramp, die de schromelijkste gevolgen had kunnen na zich slepen, en voor de geheele plaats noodlottig worden. Omstreeks half twee ure, ontstak er brand in de Chinesche kamp alhier, bij zekeren *Tan Pengoan*, dewelke in een oogenblik zoodanig woedde, dat men groote vrees had, de geheele Chinesche Kampong, de Groote Passer en welligt vele huizen der Europische ingezetenen eene prooi der vlammen te zien worden. De huizen in de Chinesche kamp, zonder eenige tusschenruimte aan elkander gebouwd zijnde, waarvan verscheiden van planken en bamboes zamengesteld en met atap gedekt, gaven daartoe alle redenen; gelukkig echter zijn er slechts 20 à 25 huizen verbrand, doch hebben vele andere schade geleden. Zijne Excellencie de vice-president, waarnemend gouverneur-generaal, was in persoon bij den brand tegenwoordig, zoomede bijna alle Europische inwoners dezer plaats, die al[illegible] pogingen hebben aangewend om de vlammen meester [illegible] worden, hetwelk dan ook ten ongeveer vier ure gel[illegible] is. De schade, door dit onheil geleden, wordt ge[illegible] op omstreeks 30,000 gulden.

Mengelwerk.

Vertrek van koning WILLEM FREDERIK graaf VAN NASSAU.

(*Ingezonden.*)

Zijne Majesteit koning WILLEM FREDERIK heeft [illegible] Loo verlaten om zich naar Berlijn te begeven.

In de weinig hartelijke handelwijze, waarop des[illegible] voormalige onderdanen Zijne Majesteit ontvingen, to[illegible] hij, na eene langdurige afwezigheid, den vaderlan[illegible]schen bodem niet meer als regerend koning betrad, ligt een treffend voorbeeld van menschelijke zwakhe[illegible] opgesloten; een voorbeeld, wel is waar, meerma[illegible] in de geschiedrollen opgeteekend, doch hetwelk [illegible] in Nederland met leedwezen en schaamte op eene [illegible]reg ande wijze bewaarheid ziet.

Gedurende 27 jaren hebben èn de raadslieden [illegible] kroon, èn de meerderheid der vertegenwoordiging, het meerendeel der natie den vorst bejubeld en als [illegible] ware voor zijne menschelijke zwakheden en gebre[illegible] geblinddoekt; de waarheid wilde men niet hooren; nu wij de wrange vruchten plukken van een stel[illegible] dat ons ten verderve leidde, worden de handelingen [illegible] eenen koning, die afstand van de kroon gedaan he[illegible] en alzoo aan laffe vleijers geene gunsten meer bewij[illegible] kan, door een groot gedeelte der natie, door dagbladen die hare tolken zijn, als oorzaken van onzen droevigen toestand beschouwd; van eenen koning, die onder eenen constitutionelen regeringvorm op den troon geplaatst, nimmer aan dusdanig verwijt moet blootgesteld worden.

Tegen hooggeplaatste ambtenaren, volksvertegenwoordigers, die uit eigen belang en gunstbejag de waarheid aan den vorst niet lieten hooren, moesten zoodanige beschuldigingen worden ingebragt; doch velen hun[illegible] ziet men nu nog aan het roer van den staat; zij zel[illegible] hebben hunnen ouden koning, dien zij vroeger [illegible] hunnen heer en meester beschouwden, voor wie[illegible] op eene lage wijze kropen, den steen geworpen [illegible] grief, en om het goede volk, zoo als men zegt, zand [illegible] de oogen te strooijen, brengen zij een huwelijk, [illegible] den graaf VAN NASSAU na zijne abdicatie gesloten, op eene niet onhandige wijze bij; vastgeklampt aan hunne lucratieve en voordeelige betrekkingen sluiten zij zich nu aan eene partij aan, die uit hunne hevigste bestrijders bestond, en verloochenen alzoo hunne vroeger voorult[illegible] gezette beginselen; zij die hun staatkundig aanzijn aan koning WILLEM FREDERIK te danken hebben, ver[illegible] lieten hunnen weldoener, en willen zoo gaarne op den persoon des konings beschuldigingen werpen, die op hun eigen hoofd moesten nederkomen.

Ofschoon het ministeriëel contreseing in de grondwet niet was opgenomen, had toch elk weldenkend minister eindelooze verkeerdheden kunnen tegengaan of op eene eervolle wijze zijne portefeuille moeten nederleggen; de volksvertegenwoordigers, met de bespottelijke woorden *vertrouwen*, *volharding* en ik weet niet welke [illegible] klanken meer in den mond, hadden, door afstemming der budjetten, den gang der zaken kunnen veranderen; uit de eerste Kamer, die, onlangs, tot elks verbazing, uit haren verderfelijken slaap opgewekt, eenmaal een [illegible] mend votum liet hooren, had hare eenwigdurende [illegible] ming kunnen en moeten doen ophouden; — in één woord het is niet koning WILLEM FREDERIK, het zijn ministers, volksvertegenwoordigers, leden der rekenkamer en allen aan wie het hooger bestuur over ons land was toevertrouwd, die elk verlicht staatsman ter verantwoording roepen zal. Wil echter onze goede, lijdzame natie het verledene als een *fait accompli* beschouwen, dan toch schuldige vergeving schenken, — zij bevordere dan toch de verwijdering van mannen, die haar zooveel onheil hebben berokkend; zij make zich vooral in 's hemels naam de verkregene ondervinding thans ten nutte; en overtuigd dat in eene constitutionele monarchie de eerbiedwaardige persoon des konings onschendbaar zijn moet, onthoude zij zich van ontijdige en onregtvaardige beschuldigingen. Zoodanige beginselen aanklevende, zal Nederland misschien nog éénmaal eene betere toekomst te gemoet gaan.

Fredegonde.

(Eene volksoverlevering. — Medegedeeld.)

Bevallig is langs de oevers van het riviertje de Nidda het vlek Hetternheim gelegen. Nu eens vrolijke dan weder sombere beelden uit eene eerwaardige oudheid treffen hier het gemoed half liefelijk half weemoedig, terwijl frissche beelden en groepen van het levenslustige tegenwoordige nieuwe bekoorlijkheid aan dit tooneel verleenen. Ieder boom, ieder steen, iedere aardkluit op die plek is merkwaardig, want belangrijke gebeurtenissen en herinneringen knoopen zich aan die plaats, waaronder eene kleine wereld begraven ligt. De oud-Germaansche Wodan, Rome's Mithras (1), Israëls Jehova, en de God der zachtmoedigheid en liefde vonden hier reeds vroegtijdig hunne vereerders, en men ontdekte hier de rijkste vondgroeven voor oudheden uit den Romeinschen en Germaanschen voortijd. Onwillekeurig wordt de geest, als men deze streken bewandelt, door de herinnering van verloopen tijden aangegrepen, en het is dus natuurlijk, dat het volk, beminnaar van sagen en oude verhalen, dezen geschiedkundigen bodem heeft met de vrijere beelden van zijne levendige fantasie opgesmukt. De vorschende wandelaar kan derhalve hier nog menige avontuurlijke geschiedenis uit den mond des volks hooren, ofschoon de puinhoopen van de Romeinsche municipale stad Novus-vicus, en de ruinen van den burg Philips-eck, reeds lang onder de voren van bloeijende graanvelden bedolven liggen.

Eene dezer overleveringen wil ik hier mededeelen. Beneden Hetternheim lag, digt aan den oever der Nidda, vroegmaals een burg, die reeds vroeg vervallen is, en eerst in 1480 op nieuw is opgebouwd, gelijk een oud stempje vermeldt: » Toen hij was een akkerveld, door PHILIPS WOLF VAN BRAUNHEIM voor zijn geld," van wien hij den naam van Philips-eck verkreeg. In het jaar 1746 bestonden er nog overblijfsels van, en was dit oude opschrift (2) dat de herbouwing vermeldde nog te lezen. Nu echter golft op zijne plaats weder goudgeel graan, en weiden bloeijen daarnevens, welke door den tijd en den vlijt der bewoners aan de bedding van het riviertje zijn ontwoekerd.

Hier woonde nu, ten tijde dat het licht der christelijke godsdienst reeds den nacht des heidendoms begon te verdringen, een ridder van een ruw en somber karakter, de graaf LIOEDFRIED VAN DE NIDDAGAUE, die, als een streng en blind vereerder van het natuurgeloof, Wodan's heilig woud en de vrome dienst zijner voorvaderen beschermde. Juist het tegendeel van hem was zijne beminnelijke gade KUNIGONDE, die in stilte het geloof aan den Gekruisigde huldigde, en haar eenig kind, de jonge FREDEGONDE, in zijne leer opvoedde. Niet lang echter zou het haar vergund zijn de steun van hare dochter te blijven. De smart over de wilde levenswijze van haren echtgenoot en zijne ruwe behandeling verkortedeu hare dagen zoo zeer, dat FREDEGONDE, naauwelijks veertien jaren oud, reeds als wees den vroegen dood harer moeder te betreuren had. De ruwe vader, wien jagen en vechten meer vermaakte dan het stille huisselijk geluk, bemoeide zich weinig met hare opvoeding, en het jonge meisje bleef dus aan haar zelve overgelaten. Maar des te beter konden de edele zaden in haar gemoed wortel vatten, die hare vrome moeder er zoo zorgvuldig in gestrooid had. Hoe minder zij haren tijdelijken vader te zien kreeg, hoe meer zij hare toevlugt tot den Eeuwige nam, en haar gemoed in innige gebeden verhief. Het heilige boek der boeken was het dierbaarste voedsel voor haren geest, en het beeld des kruises de zoetste balsem voor haar hart. Met milde hand deelde zij weldaden uit, en bragt zegen aan de plaatsen van nood en gebrek. Als eene engel verscheen zij in de hutten der armen, en stilde de tranen der ongelukkigen, door weinigen gekend, door allen gezegend. Maar terwijl zij in stilte de rampen harer medemenschen met raad en daad verzachtte, en de schoonste deugden in haar hart voedde, ontwikkelde zich ook haar ligchaam tot een beeld van hooge schoonheid en bevalligheid, als de roos, die, bij het ochtendkrieken, hare bladeren ontplooit om op den middag in haren vollen rijkdom te prijken. Maar even als het viooltje, dat in het verborgen bloeit, zich aan het oog van den wandelaar verraadt door de zoete geuren waarmede hare kelk de lucht vervult, zoo verspreidde zich ook de roem der edele maagd van mond tot mond, en de faam harer schoonheid lokte vele ridders van heinde en ver, om naar hare gunst en hand te dingen. LIOEDFRIED schonk nu ook meer opmerkzaamheid aan zijne dochter dan te voren; want hij dacht door hare hand in eenen rijken en magtigen schoonzoon nieuwen glans en aanzien aan zijn geslacht te verschaffen. Met groot genoegen zag hij dus vorsten en ridders zijnen burg bezoeken, en hij liet het aan niets ontbreken om zijne hooge gasten alle mogelijke vermaken aan te bieden. Feestgelagen, jagt-partijen en ridderspelen wisselden elkander af, en alle feestgenooten wedijverden om de liefde der schoone maagd te verdienen. Wel klopte menige borst van hoop, als een kampregter den prijs der overwinning uit hare teedere hand ontving, — maar dagen en weken verliepen, en met welke vriendelijkheid FREDEGONDE hare ridders ook begroette, niemand vermogt hare liefde te winnen; — want zij is de bruid van haren goddelijken Heiland; Hem heeft zij hart en ziel toegewijd. Hoe vrolijker dus menig ridder was, die op den burg van Hetternheim aankwam, des te treuriger hij voor altijd die plaats verliet. Dat heerlijke oord moest hem voorkomen als het paradijs, waarheen het hart hem altijd drong, maar waarvan de ingang hem door een vlammend zwaard werd versperd. De spijt van versmade liefde en de ijdele trotschheid des harten bleven in vreesselijken strijd in zijn gemoed achter. De vrijers verdwenen allengs, en de rust keerde weder, die de jonge maagd des te gewenschter was, als het vorige woelige en gedruischvolle leven haar meer tegenstond.

Maar niet lang zou deze gouden vrede duren. Een der tallooze mededingers had den graaf LIOEDFRIED bijzonder behaagd, want door hem meende hij zijne wenschen en uitzigten het best te verwezenlijken. Deze was EHRENVEST, de vorst van Taunus, de rijkste en magtigste van allen, en wien hij de hand zijner dochter ook reeds plegtig beloofd had.

EHRENVEST zijne ijdelheid vleijende door de omstandigheid dat FREDEGONDE nog niemand der vorsten en ridders had voorgetrokken, en van zijne magt en aanzien hopende, dat hij de gelukkige zijn zou, vooral daar hij door de plannen des vaders ondersteund werd, keerde, toen de anderen allengs waren afgetrokken, dikwijls naar Hetternheim terug, en beproefde hare toestemming te verkrijgen. Maar minnaar zoo wel als vader zagen zich teleurgesteld; en toen nu alle verzoeken en beloften niets baten wilden, bestormde LIOEDFRIED zijne sidderende dochter met bedreigingen, om haar te dwingen EHRENVEST haar jawoord te geven. Maar hij mogt met gevangenis en boeijen dreigen, — alles was te vergeefs. In hevigen toorn ontstoken liet hij nu zijn ongelukkig kind in den diepsten kelder van zijnen burg werpen, om haar, naar hij zeide, bij otters en slangen, tijd en gelegenheid te geven om zich te bezinnen. Maar het was niet mogelijk haar besluit te doen wankelen; zij bleef getrouw aan hare gelofte. Haar hart was geheel met haren Heiland vervuld, en voor haar bestond de waarde en het geluk des levens niet in eer en magt, noch in kroonen of koningrijken. Gevangenis en ketens waren haar niet te zwaar, want zij verdroeg ze om den wil van haren hemelschen bruidegom, en het gebed verschafte haar troost en opbeuring in haar leed en ellende.

Lang verduurde zij geduldig en gelaten dezen toestand; — hare ziel bleef sterk, schoon haar ligchaam zigtbaar verkwijnde. Maar hoe meer hare ligchaamskrachten haar begonnen te begeven, zoo veel te gedweeër werd ook haar gemoed, en zij verlangde dagelijks meer naar den dood of bevrijding van hare ellende.

Toen nu LIOEDFRIED haar nogmaals liet afvragen of zij zich naar zijnen wil zou voegen, verklaarde FREDEGONDE er zich eindelijk toebereid. Terstond aanschouwde zij het zoete licht der vrijheid weder, en zelfs den harden vader werd het hart week, toen hij de verkwijnde en bleeke trekken zijner voormaals zoo bloeijende dochter voor zich zag. Voor de eerstemaal zwom zijn oog in tranen, en toen zij zwijgende in zijne armen viel, drukte hij haar aan zijn hart, en gevoelde hij — hetgeen hij nog nooit gevoeld had — de bittere smart en zoete vreugde der vaderliefde.

Nogmaals beproefde nu FREDEGONDE zich van dezen hatelijken dwang te bevrijden. Zij viel haren vader te voet, en smeekte hem haar te verschonen. Maar het was vruchteloos; op de ligte opwelling van liefde en teederheid, die een oogenblik zijn gelaat verzacht had, volgde reeds weder een donkere gloed van den hevigsten toorn, die het angstige meisje deed sidderen. Zij verklaarde dus met matte stem, dat zij bereid was zijnen wil te gehoorzamen, indien haar slechts eenige dagen vergund werden om zich voor te bereiden. Dit werd haar toegestaan, en in een warm gebed tot God versterkte zij hare ziel. De bepaalde dag brak aan. In een rijk gewaad verscheen de ongelukkige FREDEGONDE in de riddezaal, waar vader en bruidegom benevens vele getuigen en gasten haar wachtten. Met eenen vriendelijken groet trad zij binnen, en de kalmte van haar gemoed verleende aan haar gelaat eenen zoo liefelijken glans, dat zij er bekoorlijker uitzag dan ooit in den bloei harer schoonheid. Het was of er een wezen van hoogere natuur binnentrad, zoo eerbiedig stonden allen op en begroetten haar, sprakeloos de blikken op haar gevestigd houdende. FREDEGONDE's oog doorliep de verzameling, en bleef op EHRENVEST rusten, tot wien zij op zachten toon dus begon te spreken: » Het betaamt niet, mijn vorst, dat ik, als uwe bruid, zonder een blijk uwer liefde het vaderlijk slot verlate! Zijt gij mij dus werkelijk zoo zeer genegen als uwe eeden mij zoo dikwerf verzekerden, zoo hoor wat ik van uwe liefde verlang! — Morgen, als de dageraad met zijne eerste stralen de bergen vergult en de vrolijke leeuwerik zijnen welkomsgroet aan den jongen dag zingt, moet ook gij u haasten om mij eenen vrolijken ochtendgroet te brengen. In galop moet gij het zesspan besturen, zoodat ik reeds van verre het luide rollen van uwen wagen kan hooren, en aan mijn venster u kan opwachten. Wel is waar leidt geen gebaande weg van uwen burg aan de Altking herwaarts, maar daarom moet gij, vóór uwen wagen uit, zoo snel als zijne vaart is, u eene effene baan verschaffen. En zoodra als de wagen er over heen is gevlogen, moet zij ook terstond weder zijn opgebroken, en niets dan eene woeste, steenachtige plaats achterlaten, opdat het terugkeeren u moeijelijk worde gemaakt, en mij dus uwe nabijheid steeds verzekerd blijve! Uwe liefde, hiervan ben ik zeker, is grooter dan deze kleine wensch, waardoor zij eerst regt voor de wereld zal uitblinken; en daar de zeden het zoo vorderen, moogt gij, haar huldigende, dit werk volbrengen. Mijn dank is u alsdan zeker, en mijne trouw, die ik u als gade bewijzen zal, zal nog grooter dan uwe liefde zijn."

Zoo sprak FREDEGONDE. Allen scheen deze wensch onuitvoerbaar, en een donkere gloed verspreidde zich reeds op het gelaat van LIOEDFRIED. Zijne toorn ware ongetwijfeld losgebroken, zoo niet de vrolijke blikken van den vorst van Taunus hem hadden bedaard; uit zijnen glimlach kon een ieder opmaken dat hij zich geenszins beleedigd gevoelde, en voor dit proefstuk niet terugdeinsde. Welgemoed keerde EHRENVEST naar zijnen burg terug, door schoone droomen gewiegd: en ook LIOEDFRIED begaf zich te vreden ter ruste. Maar een somber voorgevoel kwelde FREDEGONDE's gemoed, en onder tranen doorwaakte zij den nacht, in vrome gebeden en de beschouwing van het beeld des Gekruisigden troost zoekende. Ook op den burg aan de Altking besloop geen sluimer de oogen, — maar daar verhief zich geen vroom hart tot den hemel of vloeiden tranen van bangen kommer. Een woest drinkgelag begon daar den nacht door te brengen, en snarenspel en ruischende liederen vervulden er de lucht. Toen het uur van middernacht kwam, lag alles door eenen diepen roes bedwelmd; slechts EHRENVEST alleen waakte nog, en wachtte vol verlangen het uur der geesten af. Een wonderbare ring, met vreemde beelden en teekens besneden, stak aan zijnen vinger. Naauwelijks was de zandlooper voor de twaalfde maal ledig, of hij draaide den ring driemaal om, en een vreesselijke storm huilde door de toppen der boomen; in menschelijke gedaante verscheen voor hem zijn vriend en helper, de sombere groene jager, met de paardenvoeten. Reeds lang had hij zich aan dezen met lijf en ziel door schanddaden verkocht, en daarvoor had hij zich door den armen duivel menigen schat laten ligten, en menig genot laten verschaffen; ook nu was hij zeker van zijne magtige hulp, en daarom had de begeerte van FREDEGONDE hem slechts doen glimlagchen, terwijl alle anderen aan de mogelijkheid der volbrenging wanhoopten.

» Wat is uwe begeerte? bromde de aangekomene, ofschoon de domme duivel reeds alles wist; en de vorst meldde hem de door FREDEGONDE geeischte proef zijner liefde. De booze hield zich zeer verwonderd over den zonderlingen inval, maar beloofde zijnen vriend op zijn woord ten bepaalden ure zijne hulp.

Naauwelijks bloak de eerste schemering van het mor-

(1) *Mithras*, de *zon* bij de Perzen, door hen als godheid aangebeden. Zij stelden haar voor, met het gezigt van eenen leeuw, eene kroon op het hoofd, in Perzisch gewaad, met beide handen de hoornen van den stier (het sterreteeken) vastklemmende. Sporen van deze eeredienst heeft men veelvuldig bij de oude Germanen aangetroffen; naar de meening van sommigen, door de Romeinen tot hen gekomen. Waarschijnlijker is echter het gevoelen van hen, die, van de verwantschap der Germaansche met de Perzische stammen uitgaande, van oordeel zijn, dat de dienst van Mithras of de zon oorspronkelijk bij hen te huis behoorde. Niet ligt toch zal een volk van een ander eene leer overnemen, die aan beiden vreemd is.

(2) Zie: *Annalen des Vereins für Nass. Alterth. u. Ge* ... *Bd. 1 Heft. S. 61.*

genrood op de bergtoppen en bestraalde het stille vertrek van FREDEGONDE, of zij plaatste zich aan het hooge venster, en zag met vorschende blikken naar de Altking, van waar spoedig een heer van geluk of van ellende voor haar moest opgaan. Ofschoon zij een duister voorgevoel in haar binnenste niet kon bedwingen, zoo vleide zij zich echter nog met de zoete hoop, dat de vervulling harer begeerte boven menschelijke magt zijn zou. Maar de uitkomst stelde deze hoop te leur. Het donderend gerammel des wagens klonk in de verte; reeds werd het zesspan zigtbaar, en, helaas! — voor hetzelve verheft zich eene effene baan, en verdwijnt plotseling weder achter den wagen! Het is geen bedrog, hoezeer zij ook wenscht te ontdekken dat het dit wezen mogt. » God, wees mij genadig! dat gaat hier niet rigtig toe!" riep zij uit, en bewusteloos zonk zij ter aarde.

Naauwelijks kwam zij weder tot bezinning, of de wagen rolde voor de poort van den burg. Met doffen klonk viel de ophaalbrug neder. FREDEGONDE sidderde van angst, toen zij des vorsten snelle schreden op de trap hoorde naderen. Eene vreesselijke smart beklemde haar gemoed, en eer de deur nog geopend werd had zij het hooge venster beklommen, en stortte zich naar beneden in de donkere golven der Nidda, die haar bruischende verzwolgen. In den burg, op het veld, overal zocht men de arme maagd, maar vergeefs; niemand wist waar zij gebleven of waarheen zij gevlugt was. Eerst eenige dagen later vonden eenige visschers haar lijk aan den oever bij Praunheim.

LIOEDFRIED werd door hevige smart en berouw gefolterd; hij deed alles om zijn ongelukkig kind te verzoenen, maar hij kon de verloren rust van zijn geweten niet terug krijgen, en dag en nacht door de bleeke schim zijner dochter vervolgd en beangstigd, stierf hij weldra van verdriet.

Ook het uur van EHRENVEST had spoedig geslagen. Met een vreesselijk einde boette hij het ijdel genot des levens, dat hij aan den eeuwigen vijand van het ware geluk verschuldigd was.

Aan den oever der Nidda werd FREDEGONDE's schim in nevelgewaad nog dikwerf gezien, en het volk hield hare verschijning voor een goed teeken; want haar aandenken was bij hetzelve in zegening. Maar de geest van EHRENVEST vond lang na zijnen dood rust noch vrede. Eens in het jaar rende hij met zijn zes-span van de Altking naar den burg, en de herder met zijne kudde ontvlood verschrikt als de geestentogt voorbij suisde. — Aan den oever der Nidda ging hij naar het gemurmel der golven luisteren, of zij hem niet zouden toefluisteren: » Nu kunt gij ook in vrede gaan rusten!" Maar nimmer hoorde hij die woorden van vergiffenis, en zijn gekwelde geest, door eene helsche schaar omgeven, keerde naar de Altking terug, waar hij zich in ontoegankelijke kloven verborg, tot het nieuwe jaar hem weder tot zijnen verschrikkingstogt opwekte.

Gouden aren golfden op de plaats waar deze burg stond, toen zij zich onder den naam van *Filips-eck* op nieuw verhief. Hij ging van het eene geslacht tot het andere, en kwam eindelijk aan de edele familie van den vrijheer VON BEHIDBACH. Voor weinige jaren zag men nog puinhoopen van hem overig; nu echter vertoont men den wandelaar slechts de plaats en verhaalt hem de oude overlevering, gelijk zij hier is medegedeeld. De zoogenaamde *steenen weg*, echter, welke van het Taunus-gebergte langs Stierstadt, Weiskirchen en Niederursel naar Hetternheim leidt, is als deze duivelsbaan eene blijvende gedachtenis aan deze overlevering, die hier in den mond van het volk leeft.

Correspondentie.

De behoefte aan vertalers is voor 's hands vervuld. — Dit strekke ten antwoord aan de verschillende aanbiedingen, van allerwege ontvangen.

Stedelijke Publicatiën.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der stad Arnhem, gezien het besluit van den heer staatsraad gouverneur dezer provincie, van 12 november 1841 (*provinciaal blad* no. 98.)

Gelet op de bepalingen, vervat in art. 21 der wet op de nationale militie;

Zoo is het, dat Burgemeesteren en Wethouderen, voornoemd, aan al de voor zich zelven dienende manschappen, welke in den loop van het laatst voorleden jaar, hetzij door overlijden van eenen vader, of wel van eene moeder, weduwe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding der ouderen, of eindelijk door overlijden van eenen broeder of broeders, regt op vrijstelling, overeenkomstig de bepalingen, bij art. 91 en 94 der bovengemelde wet, en die van 27 april 1820 gemaakt, hebben verkregen, alsmede wegens het overlijden van eene zuster, ingevolge provinciaal blad n°. 106 van 1832 en n°. 126 van 1832, en hun ontslag dienvolgens zullen verlangen, kennis geven, dat zijlieden, of derzelver ouders, voogden, curators, of gemagtigden, hunne verzoekschriften, met bijvoeging der bewijsstukken, ingerigt naar de voorschriften der wet, aan heeren Burgemeester en Wethouders kunnen inzenden vóór den 5 januari 1842; wordende een ieder gewaarschuwd, om gemelde verzoekschriften, met de nodige bewijzen, binnen den bepaalden termijn in te zenden.

En zal deze worden afgekondigd en aangeplakt ter plaatse, binnen deze stad gebruikelijk.

Arnhem, den 23sten November 1841.

Advertentiën.

Heden beviel allervoorspoedigst van eene DOCHTER *M. VAN DE WALL*, geliefde Echtgenoote van

ARNHEM,
den 29sten November 1841. *J. M. TRAANBOER.*

VERKOOPING.

J. A. VAN MANEN, Notaris te *Nijmegen*, is voornemens *met hoogen* te laten inzetten, in het *Huis van Notarissen*, te *Nijmegen*, op Maandag den 13den December 1841, des avonds ten 8 ure, om 14 dagen later finaal te worden verkocht:

Binnen de Stad Nijmegen:

1°. Een zeer net HEERENHUIS, wèl doortimmerd, voor weinige jaren geheel vernieuwd en in den best mogelijken staat, gelegen boven aan de Molenstraat, door den Eigenaar, den Heer *MERTZ*, bewoond; voorzien van *zeven* KAMERS, meerendeels behangen, geplafoneerd en van Stookplaatsen voorzien; KEUKEN, KELDER, ZOLDER en verdere gemakken; OPEN PLAATS en TUIN, uitkomende aan de Karregas, met annexe WONING; voorts STALLING voor één Paard, Plaats voor Rijtuig, enz.

2°. Een zeer wel beklanten houten WIND-, KOORN- en MOUT-MOLEN, de *Polmolen* genaamd, staande op dezer Stads Wal, aan het Bastion, *de Kat* genaamd, met het ERF of de MOLENWERF, waarop de Molen is gebouwd. Deze Molen is tegenwoordig in den best mogelijken staat, als zijnde in het afgeloopen en in dit jaar aanzienlijk verbeterd en grootendeels vernieuwd, met de losse voorwerpen daarbij gehoorende, volgens Inventaris

---

† § † De Boekverkooper *J. AZ. DOIJER*,
† † te *Arnhem*, geeft door deze kennis, dat hij
† ruim voorzien is van fraaije ALMANAKKEN en KINDERWERKJES, en ook in voorraad heeft gebonden KERKGOED voor Volwassenen en Kinderen. — Des verkiezende kan men een en ander ter bezigtiging krijgen.

---

† § † *G. L. VAN DER ELST*, Marchand-
† † Tailleur, *a l'honneur de prévenir au public, qu'il vient de recevoir de* Paris, Lyon, Sédan *et* Londres, *un assortiment complet de* NOUVEAUTÉS.

NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ VAN SCHOONE KUNSTEN
te 's Gravenhage.

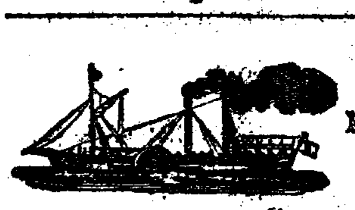
Bij opgemelde Maatschappij zal binnen weinige dagen het licht zien het portret van den Admiraal

M. ADRIAANZ. DE RUYTER.

Gelithografiëerd door den Heer *F. B. WAANDERS* naar de beroemde Schilderij van *F. BOL*, berustende in het Ministerie van Marine alhier.

Prijs op half Columbier papier . *f* 1.60.
Idem op Chineesch . . . . . . » 2.00.

NB. Dit Portret kan niet algemeen in commissie worden gezonden, doch bestellingen daarop worden bij alle voorname Boek- en Kunsthandelaren aangenomen.

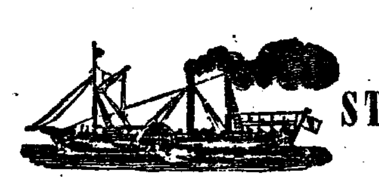
STOOMVAART
VOOR DEN
NEDER- EN MIDDEN-RIJN,
GEVESTIGD TE
DUSSELDORP.

Dienst voor de Maand DECEMBER, *bij gunstige weêrsgesteldheid.*

Van ARNHEM over VREESWIJK naar ROTTERDAM: elken *Dingsdag* en *Vrijdag*, des morgens ten 8 ure.

Van ARNHEM naar DUSSELDORP en MAINZ: elken *Woensdag* en *Zaturdag*, des namiddags omstreeks 4 ure.

Nadere inlichting te *Arnhem* bij
C. W. BALCK.

STOOMJAGT
STAD GORINCHEM,
VAREDE TUSSCHEN

Gorinchem en Middelburg
EN OP ALLE DAAR TUSSCHEN GELEGENE PLAATSEN.
Dagen en uren van vertrek, gedurende de m[illegible]
DECEMBER.
OVER DE MAAND

December.

VAN GORINCHEM.

Donderdag	den	2	's morgens	ten	7 ure.
Maandag	»	6	»	»	8 »
Donderdag	»	9	»	»	6 »
Maandag	»	13	»	»	6 »
Donderdag	»	16	»	»	7 »
Maandag	»	20	»	»	8 »
Donderdag	»	23	»	»	8 »
Maandag	»	27	»	»	6 »
Donderdag	»	30	»	»	6 »

VAN MIDDELBURG.

Zaturdag	den	4	's morgens	ten	7 ure.
Dingsdag	»	7	»	»	7 »
Zaturdag	»	11	»	»	9 »
Dingsdag	»	14	»	»	5 »
Zaturdag	»	18	»	»	7 »
Dingsdag	»	21	»	»	6 »
Zaturdag	»	25	»	»	8 »
Dingsdag	»	28	»	»	10 »

*** Bij den Stads- en Arrondissements-Dru[illegible] *W. J. THIEME*, te *Zutphen*, is van de[illegible] gekomen:

ALMANAK voor 1842, bevat[illegible] behalve de JAARMARKTEN, een VO[illegible]DIG REGISTER DER JUSTITI[illegible] EN FINANTIëLE AMBTENAR[illegible] de Provincie *Gelderland*. (Velin papier.)

Marktprijzen.

NIJMEGEN, 29 November 1841.

Tarwe was heden flaauw: *Oude f* 11.10 à *f* 12; *Nieu[illegible]* *f* 8.25 à *f* 10, naar deugd. — *Oude Rogge* schaa[illegible] *f* 6.75 à *f* 7; *Nieuwe f* 5 à *f* 5.75. — *Gerst* begeerd; *Winter- f* 4.60 à *f* 5; *Zomer- f* 4.[illegible] *f* 4.50. — *Boekwet* in een doen: *f* 6 à *f* 6.7[illegible] *Haver* ging wel af: *Oude f* 2.60 à *f* 3; *Nieuw[illegible]* à *f* 2.70. — *Erwten* tot eenigzins lagere p[illegible] moeijelijk te koopen; *Graauwe f* 8.50 à *f* 10; [illegible] *f* 9 à *f* 10; *Witte f* 6.25 à *f* 7.50.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 30 Nov. 3 El 8 Palm 6 Duim; gew. 10 Duim; ge[illegible]

Prijs-Courant der Effecten.

MAANDAG, 29 NOVEMBER.	Laagste koers.	Hoogste koers.
NEDERL., Werk. Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$51\frac{1}{2}$	$51\frac{9}{16}$
Dito Dito . . » 5 »	$99\frac{9}{16}$	$99\frac{11}{16}$
Uitgestelde Schuld . . » »	$\frac{117}{128}$	
Kansbiljetten . . . . . *f*	$25\frac{3}{8}$	$25\frac{7}{8}$
Amortisatie-Syndicaat. à $4\frac{1}{2}$ pCt.	$91\frac{1}{2}$	
Dito Dito . » $3\frac{1}{2}$ »	76	$76\frac{3}{8}$
Handelmaatschappij . » $4\frac{1}{2}$ »	$155\frac{3}{8}$	$155\frac{1}{2}$
Nieuwe Dito . . . » $4\frac{1}{2}$ »		
Dito Dito 1837 . » $4\frac{1}{2}$ »		
Oostindische Leening » 5 »	$97\frac{1}{2}$	$97\frac{9}{16}$
Spoorweg Haarlem . . »		
Aand. Rijn-Spoorweg . » $4\frac{1}{2}$ »		
FRANKR. Inschrijv. G.B. » 3 »		
SPANJE. Leening *Ardoins* » 5 »	22	$22\frac{3}{8}$
Dito onbep. stukk. . » 5 »	$18\frac{5}{8}$	$18\frac{13}{16}$
Passive . . . . »	$5\frac{3}{8}$	
Deferred . . . . »		
Fransche Uitgestelde »	$5\frac{5}{8}$	$5\frac{3}{4}$
PORTUGAL. Oblig. te Lond. » 3 »		
RUSL. *H. & C.* 1798, 1816. » 5 »	$105\frac{1}{4}$	$105\frac{3}{8}$
Dito 1828, 1829 . . » 5 »	$105\frac{1}{4}$	
Dito 1831, 1833 . . . » 5 »	$98\frac{3}{4}$	
Oblig. bij *Hope* . . . » 4 »	$86\frac{7}{8}$	
Oblig. te Londen . . . » 5 »		
Dito te Hamburg . . . » 5 »		
Inschrijving in Assign. » 6 »		
Certific. van dito . . . » 6 »	$68\frac{3}{8}$	
POLEN. Aandeel. à fl 300 » *f*	$135\frac{5}{8}$	
Dito à fl 500 » »	$143\frac{1}{4}$	
OOSTENR. Aand. à fl. 100 » *f*		
Dito à fl 250 . . . . . » »		
Metalliek . . . . » 5 »	$105\frac{5}{16}$	
Dito . . . . » $2\frac{1}{2}$ »	[illegible]	
BRAZILIE. Dito dito » 5 »	$68\frac{3}{4}$	

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.